

Seat No. : _____

LD-116

April-2014

B.A., Sem.-VI

**CC-311 : Geography
(Resource Geography)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) જમણી બાજુ પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવેલ છે.

Instructions : Figures to the right indicate marks.

(2) પરીક્ષાર્થીઓ કોતરેલ નકશાનો ઉપયોગ કરી શકે છે.

Candidates may use map stencil.

1. સંસાધન એટલે શું ? 'સંસાધન-ભૂગોળ'ના અભ્યાસના વિવિધ અભિગમોનો પરિચય આપો. **14**

What is resource ? Present clearly different approaches to the study of resource Geography.

અથવા/OR

સંસાધન-ભૂગોળનું વિષય-સ્વરૂપ અને વિષય-વ્યાપ સ્પષ્ટ કરો.

Bring out clearly the nature and scope of resource geography.

2. જમીનો કઈ રીતે રચાય છે ? વૈશ્વિક ધોરણે જમીનોનું વર્ગીકરણ કરી, પ્રત્યેકની ભૌગોલિક લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો. **14**

How are soils formed ? Classify soils globally and give geographical characteristics of each.

અથવા/OR

જમીનો આપણા માટે કઈ રીતે મહત્વની છે ? જમીન સંરક્ષણના વિકલ્પો કયા છે ?

How are soils important to us ? Which are the options for soil conservation ?

3. સાગરીય જળ સંસાધનોની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ કઈ છે ? માનવ માટે સાગરોનું શું મહત્વ છે ? **14**

Which are the main characteristics of oceanic water resources ? What is the significance of Oceans for man ?

અથવા/OR

સપાટી પરના તથા ભૂમિગત જળ-સંસાધનોનું વિતરણ સ્પષ્ટ કરો. કયા વિવિધ સ્વરૂપે માનવ તેમનો વપરાશ કરે છે ?

Present clearly the distribution of surface and ground water resources. In what ways are they utilized by men ?

4. ખનીજ સંસાધનોનું વર્ગીકરણ કરી, કોઈપણ બે બિન-ધાતુ ખનિજોનો ભૌગોલિક પરિચય આપો. **14**

Classify mineral resources and give geographical information about any two non-metallic minerals.

અથવા/OR

ટૂંકનોંધ લખો :

Write short notes on :

- (1) બૉક્સાઈટ

Bauxite

- (2) મેંગેનીઝ

Manganese

5. (A) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

7

Select the correct option :

- (1) નીચેના પૈકી કયું પાયાનું આર્થિક સંસાધન નથી ?

(a) હવા

(b) ભૂમિ

(c) શ્રમ

(d) મૂડી

Which of the following is not a major economic resource ?

(a) air

(b) land

(c) labour

(d) capital

- (2) નીચેના પૈકી કયા સંસાધનો સૌથી ટૂંકા સમયમાં પુનઃપ્રાપ્ય બની શકે છે ?

(a) જંગલો

(b) ખનિજો

(c) જળ

(d) કૃષિ પાકો

Renewal time for which of the following resources is shortest ?

(a) Forests

(b) Minerals

(c) Water

(d) Crops

- (3) પીટનું વિશેષ પ્રમાણ ધરાવતી જમીનો એટલે ?
- (a) પીળી જમીન (b) લેટેરાઈટ
(c) હિસ્ટોસોલ (d) એરિડિસોલ

Which soils have major peat content ?

- (a) Yellow (b) Laterite
(c) Histosols (d) Aridisols

- (4) નીચેના પૈકી કયો દેશ સપાટીના જળ સંસાધનોમાં સમૃદ્ધ છે ?

- (a) મંગોલિયા (b) બ્રાઝીલ
(c) ઑસ્ટ્રેલિયા (d) ઈરાન

Which country is rich in surface water resources ?

- (a) Mongolia (b) Brazil
(c) Australia (d) Iran

- (5) કયા સંસાધનની પ્રાપ્તિ સાગર જળમાંથી થાય છે ?

- (a) અબરખ (b) તાંબુ
(c) જસત (d) મેગ્નેશિયમ

Which resource can be obtained from sea water ?

- (a) Mica (b) Copper
(c) Zinc (d) Magnesium

- (6) મહત્વનો ક્રોમિયમ ઉત્પાદક દેશ કયો છે ?

- (a) ચીલિ (b) મેક્સિકો
(c) કઝાખસ્તાન (d) યુક્રેન

Which is an important chromium producer country ?

- (a) Chile (b) Mexico
(c) Kazakhstan (d) Ukraine

- (7) તાંબાની ખાણો કયા રણ વિસ્તાર સાથે સંકળાયેલી છે ?

- (a) અતકામા (b) કલહરી
(c) અરબસ્તાન (d) થાર

Copper mines are associated with which desert area ?

- (a) Atacama (b) Kalahari
(c) Arabian (d) Thar

(B) ખાલીજગ્યા પૂરો :

7

Fill in the blanks :

- (1) સંસાધન-ભૂગોળ એ _____ ભૂગોળની શાખા છે.
Resource-Geography is a branch of _____ geography.
- (2) A, B, C, O પૈકી _____ એ સૌથી ઉપરનું જમીન-સ્તર છે.
Out of A, B, C, O, _____ is top most soil layer.
- (3) ઢોળાવવાળી સપાટી પર _____ તૈયાર કરી જમીન-ઘોવાણ નિયંત્રિત કરી શકાય છે.
Soil erosion can be controlled by preparing _____ on a sloping surface.
- (4) તાજા-જળ પૈકી _____ % ભૂમિગત જળ સ્વરૂપે ઉપલબ્ધ છે.
Of the total fresh water, _____ % is available as ground water.
- (5) તાજા-જળના કુલ વપરાશ પૈકી 70% _____ હેતુસર થાય છે.
Of the total fresh water uses, 70% is used for _____ purpose.
- (6) પ્લાસ્ટર ઓફ પેરિસ માટેનો કાચોમાલ _____ છે.
Raw material for plaster of paris is _____.
- (7) બ્રાઉનાઈટ એ _____ ધાતુ અયસ્ક છે.
Braunite is a metallic ore of _____.
